

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet“ hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Tanítóknak egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítatnak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A függetlenségi párt sorsa.

Székelyudvarhely febr. 26.

Hét mulva teljes három esztendeje, hogy a koalícióba lépett pártok vezérférfiai vállalkoztak az ország sorsának intézésére, s a ki nem az irigység, ellenségeskedés, vagy a mellőzés miatt boszútól vezetve, de az objektív kritikái szemüvegén keresztül nézte az események folyását, az kétségkívül elismeréssel emlékezik meg a kormány működéséről.

A darabout-kormány által hátrahagyott romok eltakarítása, az in integrum restitutio foglalta le ez első hónapokat, majd az Ausztriával való egyezséget megelőző harcok. Ezután az állami és a vasuti tisztviselők, nemkülönben a tanítók, bírók, ügyészek fizetése és statusrendezése került sorra, a mely alkalommal nemcsak a tisztviselők kiáltó sérelmei lettek orvosolva, hanem az összes jogos igények teljesen kielégítést nyertek elannyira, hogy már maga a pénzügyi bizottság látta jónak az ország finanziaí érdekében vetőt mondani a további emelkedéseknek. A gazdasági és ipari munkások érdekeinek megvédése, nagy vasuti beruházások, a büntető novella módosítása és még sok más törvény konkrét bizonyosága annak, hogy az államgépezet zavartalan működését biztosító törvények (költségvetés, ujoncslétszám) letárgyalása mellett volt a kormánynak és parlamentnek gondja arra, hogy a nemzet összes rétegeit

érintő és megnyugtató alkotásokkal tegye ezt a három esztendőt emlékezetessé.

A kormányt ebben a három évi munkában állandóan és teljes buzgalommal támogatta az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt.

Nem tagadjuk, sokszor került napi rendre olyan ügy, a melynek tárgyalása és megszavazása temperamentumosabb tagjainál nyugtalanságot keltett, de a párt nagy többsége mindig meg tudott állapodni abban, hogy a döntés, ha ideig-óráig az okvetlenkedőknek tápot nyújthatott is a függetlenségi párt elleni hangulat szítására, de végeredményében egyedül és kizárólag az ország, a nemzet nagy eredményének érdekében történt, annak javára szolgált.

Két faktor segítette, illetve könnyítette meg a függetlenségi és 48-as párt harmónikus működését. Az egyik a Kossuth Ferencz iránti föltétlen bizalom.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt minden tagja tudatában volt annak, hogy a nagy diadalát, jelentős megszorodását és többségre jutását főképp Kossuth Ferencznek köszönheti, ki az országba visszatérte óta bölcs előrelátással és fáradhatlan szorgalommal vezette és intézte a párt ügyeit, úgy hogy a párt tagjait nemcsak a politikai bizalom, hanem a legtéljesebb elismerés, — merem állítani — a legbensőbb ragaszkodás s a legtisztább szeretet szálai kötik a vezér személyéhez.

A másik jelentős faktor, a mely a függetlenségi és 48-as pártnak a kormány támogatását

és a koalícióban való maradását biztosította: — Vekerle Sándor politikája.

A mikor a koalíció létrejött, senkisé gondolta, hogy ez ennyire tartós szövetség lesz. Ad hoc alakulásnak tartotta mindenki a november 18 megszüntetése és megtorlására s úgy vélte mindenki, hogy a cél elérésére: az in integrum restitutio megtörténte után, önmagától megszűnik az egész koalíció. Erre predesztinálta az is, hogy a legdivergensebb elemekből verődött össze, sőt olyan egyénekből, a kik az ideig egész életüket az egymás elleni harcban töltötték el.

A koalíció ime ma is együtt van. Vekerle Sándor mint miniszterelnök úgy tudta irányítani a parlament munkálkodását, hogy soha senkinek eszébe nem jutott pártoskodással vádolni — mert ő nemcsak mindenkor honorálta azt, a hogy Kossuth párt numerice nemcsak relative, de abszolút tulsulyban van, — hanem minden alkalommal ha erre mód kínálkozott — iparkodott mindenkor Kossuth Ferenczcel harmóniában — a függetlenségi és 48-as párt álláspontját érvényre juttatni.

Tagadhatatlan, hogy a függetlenségi és 48-as párt azzal, hogy a koalícióban benmaradt, illetve hogy azt fentartotta, nagy áldozatokat hozott.

Politikai ellenfeleink ezeket az áldozatokat rendszeresen kihasználják ellenünk. A különböző koalíció-ellenes faktoroktól irányított sajtó soha egyetlenegy alkalmat nem mulasztott el, hogy

A MONOLOG.

— Irta: *Burger Arthur.* —

Előadta a Nőegylet Cabaret-jén *Szemlér Ferencz*né.

(Szereplő a színpadra lép, meghajtja magát és szavaló hangon kezdi):

Hölgyeim, uraim!

Nem régen, amint a Kossuth-utczán megyek, — Tél volt és így persze nem csíptek a legyek — Fagyos volt az idő, havas volt a határ, Nem röpült a léghen a jó golya madár ; Gondtalanul néztem, hol jobbra, hol balra :

Milyen plakátokat raktak fel a falra, (Hajában babrál) Kik járnak az utczán, (körül-néz) hogyan öltözködnek ;

Régi, vagy új muffja van-e a legtöbbnek.

(Idegesen körültekint és folyton a hajához nyúl)

Ugy érzem, hajamban nincsen rendén egy tincs.

(A conferencier-hez) Conferencier ur, hát itt még tükör sincs ?!

CONFERENCIER: Bárhogy is sajnálom, monologos kincsem,

Ki kell jelentenem, biz itt tükör nincsen.

SZEREPLŐ (természetes hangján): No hallja! (leül): Ez nagyon szép dolog! Különben rávall a férfiakra. Ők a borbély segítségével a hajukat — ha ugyan még van a fejükön — gondosan odapomádéz-tatják, odasimittatják, vagy költői rendtelenségbe szétborzoltatják és ezzel készen van. De arra egyik sem gondol, hogy a nőknél nem így áll a dolog. Hogy nekik, ha kevés hajuk is van, az mindig több, mint bármelyik urnak a hajkoronája és így több baj is jár vele. De persze a nagy figyelemtől ezt egyik sem veszi észre!

CONFERENCIER: De kérem . . .

SZEREPLŐ (belevág): Ugyan ne szónokoljon!

Maga nekem ahhoz igen pepita, hogy itt magyarázatokat tartson. Vagy van igazam, vagy nincs. Mivel pedig (hangsúlytal) igazam van, ne járjon a szája.

CONFERENCIER (bátortalanul): Hiszen én . . .

SZEREPLŐ (felpattanva): Még ellent akar mondani? Mi? Hát a házuál nem minden az „ur“ kedvéért történik? (Fokozatos gyorsasággal) Mást se hallani egész nap, mint: Juczi, csendesesen járj, mert az ur alszik! Trézi, forró legyen a kávé, mert az ur úgy szereti! Kati, ne sózd meg nagyon a levest, mert az ur nem szereti. Ágnis, ne főzz semmit vacsorára, mert az ur nem lesz itthon. Biri, főzz savanyu tokányt vacsorára, mert az ur itthon lesz. Rózi, reggel ne jöjj be korán, mert az ur későn jön haza. Juli, reggel ne jöjj be későn, mert az urnak korán kell elmennie . . . És így tovább. Az ur így, az ur úgy. Na, nem igaz ?

CONFERENCIER: Hászé igaz, de . . .

SZEREPLŐ: Ugyan menjen, kis naiv, ez így van. (Feláll) Aztán az ur mehet akárhová, az aszszonyoknak otthon kell ülnie. Mert „kemenczének, aszszonyoknak otthon a helye“. „Czigány jár a feleségével“. S az ur megy a hetvenhétféle ugynevezett asztaltársaságba. Mert már van: *Bömbölde, Röhögde, Szök-dösde, Értsük meg egymást, Ne értsük meg egymást, Mosolygó, Ugató, Rángatózó, Vakarózó*, meg tudja a fészkes veréb miféle másnemű kompánia. És mit csinálnak ott? Lumpolnak és pletykáznak. Pletykáznak, mint a kofák. Mindenkit megszapulnak, aki nincs ott és egy csomót összehazudnak. Szégyeljék magukat. Pfu!

CONFERENCIER (ijjedten): Tessék ?

SZEREPLŐ (hangsúlyozva): Azt mondtam, hogy pfuj! Másnap reggel aztán betegek. Eléri az a kedves szép betegség: a Katzenjammer. Oh ha látnátok a pofizátokat ti dicső férfiak, amikor Katzenjammeretek van, nem adnátok érte egy barabolyt sem.

Olyan az mint a szapulóból kikerült ruha: rücskös, ránczos és bizonytalan színt . . .

CONFERENCIER: Talán megengedi . . .

SZEREPLŐ (rácsap az asztalra): Ne beszéljen folyton. Most én akarok beszélni . . . Aztán nyögnek. Oh hogy tudnak nyögni. Jaj . . . jaj . . . jaj a fejem . . . a gyomrom . . . feleség . . . egy pohár hideg vizet . . . édes feleség . . . egy aszpirint jaj . . . jaj. — Még egyszer pfuj!

CONFERENCIER (összerezzenve): Én? (ijedten leül.)

SZEREPLŐ: Maga is! Maga sem jobb a többinél. És a nő, az istenadta nő, az csak tőr mély megadással, csendes türelemmel. Hanem tudja conferencier ur (a conferencier feláll) ismerem ám én aszszonyokat, akik nem így tesznek. Nem bizony, hanem a sarkukra állnak s ha a tisztelt czimű ur éjjeli kiruccanásából hazatér, elébe ugranak és megleckéztetik amugy magyarosan. (Keményen). Miért jöttél oly későn haza ?

CONFERENCIER (hallgat és leül.)

SZEREPLŐ: Nos? felelj!

CONFERENCIER: Én? (feláll.)

SZEREPLŐ: Hát persze!

CONFERENCIER: No ez nagyszerű! (nevet) Hehehehe!

SZEREPLŐ (lábával toppant): Ne röhögjön (a Conferencier leül). Azt a fűzfánfüttyölőjét a hitvány lumpjának. No nézze meg az ember. Majd adok én magának. Különben majd számolunk; most mars az ágyba, mert alig áll a lábán. Közben megozom, hogy a makaón, vagy tivolia mit nyert. És jaj, ezerszer jaj, ha vesztett.

CONFERENCIER: Hallatlan!

SZEREPLŐ: Igazán hallatlan. (Leül.) S vannak szegény anyagi lelkek, akik néma megadással türik a zsarnok garázdálkodását. Csak sirnak-sirnak.

a mi nehéz helyzetünket kiaknázza s egész rendszeres akció folyik a függetlenségi és 48-as párt „lejárására.”

A manővrozást mi nem kicsinyeljük. Hatása itt-ott észlelhető volt, de emelt fővel munkánk állítani, hogy igen jelentéktelen epizódokban. Az ország hangulata mellettünk van. Bárhol az országban jelentkezék bárminő politikai mozgalom — a végén mindig elküldik az üdvözlő sürgönyt Kossuth Ferencnek.

Mit bizonyít ez?

Azt, hogy az ország józan közvélménye teljesen meg van elégedve azzal a politikával, amelyet Kossuth Ferenc folytat és irányít. A nemzet megunt már az örökös küzdelmeket; munkát és eredményt vár a parlamenttől.

De nemcsak ezek a bizalmi sürgönyök képezik a garanciáját annak, hogy a függetlenségi és 48-as párt magatartásával meg van az ország és nemzet elégedve.

Még nyomósabb argumentumaink az időszaki választások. A mióta a koalíció vezéréből alakult kormány intézi az ország sorsát, sok kerületben volt választás és egyetlenegy, a belényesit kivéve, sehol sem győzött más, mint a függetlenségi és 48-as párt jelöltje, sehol se tudott diadalt aratni más, mint a Kossuth Ferenc katonája.

Ezekben a választásokban nyilatkozott meg a nemzet ítélete s csak a nemzeti verdikt parancsszavát teljesítjük, ha továbbra is a Kossuth Ferenc és Wekerle Sándor harmonikus politikáját követjük.

A néppárti ugratások ideig-óráig kelthetnek emóciót, — de a függetlenségi és 48-as párt sorsa teljesen a párt kezében van, s történjék bármi, — ríkoltozhatnak ellenségeink százezer öblös torokkal, a nemzet egyeteme a mi politikánkat helyesli s a függetlenségi és

48-as párt minden ellenfelével győzedelmesen vivja meg harczeit.

48-as.

BELFÖLD.

Székelyudvarhely, febr. 19.

A katonasorozások elhalasztása.

Az Udvarhelyi Híradó már megemlítette, hogy az ujonczjavaslatok hosszas tárgyalása adminisztrációs zavarokra vezethet, mert a márczius elsejére előkészített sorozásokat abban az időben esetleg nem lehet megtartani. Ez pedig a sorozás napjainak elhalasztásán kívül egyéb alkalmatlanságot is szerez, mert nemcsak a márcziusra előkészített helyeken, hanem a hadkiegészítő hatóság többi helyein is a sorozó napok továbbtolását kívánja meg, s két-három megye működési tervét is újbol kell készíteni.

Ebbe az alkalmatlanságba Udvarhely megye is belekerült. Itt is márczius elsején kellett volna kezdeni a működési tervek szerint a sorozást. Az ujonczjavaslat elnyújtott tárgyalásai miatt azonban a katonák megajánlásából márczius elsejére nem lehet teljesen kész törvény. Így tehát Udvarhely megyében se lehet megkezdeni a sorozást.

Székes alispánhoz *Bolgár* Ferenc honvédelmi államtitkár intézett is távirati utasítást, hogy további rendelkezésig a sorozásokat el kell halasztani. További rendelkezést pedig körülbelül márczius 8-ikáig fog tenni a miniszter, mikor bizonyára a működési tervek új kiállítására, s a sorozási napoknak új beosztására ad utasítást. Az alispán a kapott rendelet alapján intézkedett, hogy a fősolgabírák a katonaköteleseknek márczius 1-ére és következő napjaira történt behívását vonják vissza.

KRÓNIKÁS JEGYZETEK.

Székelyudvarhely, feb. 27.

Titkok feszegése.

Szegény politikai újságírók ott feun, Budapest székes fővárosában! Szinte érezzük itt a mi csöndes, kitagadott székely fővárosunkban, hogy mennyire izzadhat az agyuk új és új kombinációk elfogadható leírásában. Mikor látjuk a Kossuth Ferenc bécsi utjáról való sok hasábos tudósításokat, szinte elképedünk azon a fokozatos leleményességen, amivel a bécsi ut eredményeinek titkait feszegetik.

SZEREPLŐ (*telkesedve*): Pedig hogy tudok én énekelni! (*Hamisan énekel*): „Ah, mi bohó valék” stb. CONFERENCIER: Nagyon szép, nagyon szép! SZEREPLŐ: No látja! És szavalni. (*Rossz hangsúlyozással szaval.*)

Sűrű, sötét az éj,
Dühöng a déli szél,
Jó Budavár magas
Tornyán az érczakas,
Csikorog élesen...
„Ki az? Mi az? Vagy ugy!”
„Forduj be és aludj
Uram László király;
A zápor majd eláll:
Az veri ablakod.”

CONFERENCIER: Nagyon szép, nagyon szép! Hanem a monolog, a monolog!

SZEREPLŐ: Ni, erről már ismét megfeledektem. Nem emlékszem... de igen: (*szavaló hangon*). Tud-e szépen járni, avagy lomhán lépdél; Mért jár az az utczán ilyen ronda képpel. Ni annak a feje olyan mint egy boglya; Az meg a ruháját szörnyű bután fogja. Az ott tul nem tudom mért rázza a rongyot, S nem tud csinálni egy becsületes kontyot... (*Természetes hangján*): S aztán ha még táncolni látna engem. Nem is merek táncolni, mert azt hiszem, hogy magát rögtön megütné a guta balmultában...

CONFERENCIER: Akkor köszönöm.

SZEREPLŐ: S ime a férfiúi zsarnokság kibontakozásában letörte sikereim csillogó diadálpálcáját és azt mondta: Ne számárokodj! Ne számárokodj, hanem menj férjhez! Hallja conferenciér ur? Menj férjhez, azaz menj rabszolgaságba, járomba, igába... Harmadszor is azt mondod, hogy pfuj!

CONFERENCIER: Nagyságos asszonyom, ugy veszem észre, hogy a férje ura errefelé integet.

SZEREPLŐ (*ijedten*): A férjem uram? Igazán? Az már más. (*Gyorsan*) Akkor sietek, rohannok... (*Lemegy a színpadról.*)

CONFERENCIER (*bambán utána bámul*): De nagyságos asszonyom kérem, a monolog... a monolog...

SZEREPLŐ (*lennről visszakölt*): Azt most már mondja el maga barátom...

Hiszen igaz, Kossuth Ferenc bécsi útjára fészült figyelemmel várt idehaza az ország népe. És Kossuth Ferenc a mostani héten meg is járta Bécsot, beszélt az uralkodóval. Bizonyára nem is a levegőbeli időjárás volt a beszélgetés tárgya, hanem a magyar politikai helyzet aktuális kérdései kerültek szóba. Köztük a bankügy elsősorban, mert a függetlenségi párt zöme, de a bankszabadalom közeli lejártának kényszerűsége is ezt állította előtérbe. Ehhez a kérdéshez pedig szervesen hozzáfűződik a magyarországi jövő kormányzó párt megalakításának a kérdése. Mert most kormányzó párt nincs, csak koalíció van, aminek a megbízatása éppen olyan lejárához közeledik, mint a bankszabadalom. Kell tehát új és jó és maradandó kormányzó párt, amelyik a rendes és nyugodt állapotokat zavaros külső országi hatások között is idebenn békésen tudja vezetni. Ilyen kormányzó párt, a függetlenségi többség ellenére nem lehet, tehát a függetlenségi többségből kell erednie. Ez az eredés azonban a közös bank forrásából nem indulhat, hanem a maga eszéiből kell, hogy áthidaló helyzetet teremtsen. Így kapcsolódik össze a függetlenségi bankeszmé az új kormányzó párt szükségességével. És bizonyára erről folyt a beszélgetés a király és Kossuth Ferenc között, mert másról nem is folyhatott.

Hogy mi lett ennek a beszélgetésnek az eredménye? Kossuth Ferenc nem mondta el a fővárosi újságírók kérdésére, hanem csak az ugynevezett külsőségek jezésére szoritkozott. A király jókedvű volt, s Kossuth Ferenc „elég jó” impressziókkal távozott a kihallgatásról. Ezek voltak a külsőségek. A fővárosi újságírók pedig megragadták a titokfeszegés betörő eszközeit, s hosszú kommentárokat fűztek hozzá, hogy Kossuth Ferenc mért mondta az impressziót csak „elég jó”-nak. És így mentek bele hol optimisztikus, hol a pesszimisztikus találgatásba, hogy mi is volt a várabozásteljes kihallgatás eredménye.

Hát ismét csak azt mondjuk, hogy elképedünk a sok ideges találgatás mián. Mi tudjuk itt a mi kitagadott fővárosunkban találgatás nélkül is az eredményt. Az eredmény az volt, hogy a király előtt rokonszenvesnek és pártolásra méltónak látszik a függetlenségi párt eszméi szerint való pártalakítás terve. Az osztrák és magyar trónus biztonsága a király és családja alatt csak olyan szervezett erősségű gondolatvilágon nyugodhatik, mely a népek nagy egységét tudja összetartani. Ilyen nagy egység támaztó gondolat Ausztriában nincs; ezt az egész világ tudja, s a Habsburgház is éppen úgy érzi, mert Ausztria népeit folytonos erőszakolással kell egymáshoz drótoznia. Egységes gondolatvilág csak a magyar függetlenségi eszmében van, s ha ez eszmének trónbiztosító kormányképességére irány mutatkozik, azt a sokat tapasztalt király csak rokonszenvesen veheti, mert ebben a 67-iki kiegyezésnél is maradandóbb kiegyezés magva rejlik.

Kossuth Ferenc kihallgatása ennek az új kiegyezésnek a kezdete. „Mértékadó”, „irányadó”, „befolyásos” helyről ugyan nem „informáltak” benünket, de székely ésszel így látjuk a helyzetet.

Háborus szelek.

A multkori krórikás jegyzetekben Wekerle miniszterelnök beszédéről emlékezvén, rámutattunk a Szerbiával való háboru előjeleire. Rossz sejtésünknek a mult napok eseményei miatt csak erősödni kellett; háboru szelétől zug országunk felett a levegő. Itt a székely tájakon ugyancsak fázósan érezhetjük ezt a szelet, mert a szerbek sovárgásától féltett Bosznia őrzésére éppen a székely fiukat találták olyan alkalmasoknak, hogy jórészt mind elvitték őket oda. Hát iszen a székely sok mindent megkóstolt már, s lehet, hogy belekényszerül a bunyevácskóstolásba is.

Oroszország az oka, hogy a háboru hire és hangulata erőteljesebben végigsepert a világon. A muszka medve odaállott a szerb hőcsög mellé, s az első hírek szerint olyasmi szándékot árult el, hogy ha szerbia nem kap gazdag kárpótlást az eddigi fészkelődésért, akkor ő is együtt harcol a szerbekkel mi ellenünk. Félig vak lárma volt ez, de félig igazság is volt benne, s Európa összes nagyhatalmait megijesztette az európai háboru gondolatával. Hát bizony, ami késik, nem mulik, s ha most valahogy le is fuhatják esetleg a muszkák szerbszerető vágyait, azért a Balkán feletti vitát csak elodázzák, de meg nem oldják.

A háborus szelek világában minket csak egy gondolat csendje és mélasága tud hirtelen megra-

Oh hogy tudom én ezeket a szerencsétleneket sajnálni, (*sir*) velük tudok szenvedni (*tovább sir.*)

CONFERENCIER (*egy ideig nézi, aztán a szemét törli, végül siró hangon*): De nagyságos asszonyom, a monolog, a monolog.

SZEREPLŐ (*természetes hangon*): Ni, igaz bizony. De hol is hagytam el? Igen. (*Szavaló hangon*): Kik járnak az utczán, hogyan öltözködnek, Régi, vagy új muffja van-e a legtöbbszörnek? Kinek van divatos, nagy, széles kalapja, S van-e a kalaphoz illő, szép alakja? Tud-e szépen járni, avagy lomhán lépdél...

(*Természetes hangján*): Lássá, nekem tulajdonképpen nagy tehetségem van a szavaláshoz. Nemcsak a szavaláshoz, hanem az énekléshez is. Sőt nemcsak az énekléshez, hanem általában a színészethez. Oh milyen híres, ünnepezt színpadi csillag volnék én már, ha ismét nem szólt volna bele a férfiúi zsarnokság. Mrt már zsenge gyermekkorunkban éreztetitek hatalmatokat ti tiránnusok.

CONFERENCIER: Kérem...

SZEREPLŐ (*közbevágy*): Mondtam már, hogy ne szónokoljon. Mit is hall egész napon át a szegény serdülő leány? — Menj a konyhába, tanulj meg főzni, mert ha férjhez mész, semmit sem fogsz tudni. — No né, hogy terít ez a leány, pedig ide-oda férjhez adni való. — Leány menj ki a szobából, mert az illet nem szabad leánynak hallania. Majd, ha férjhez mész. — Mulattasd a vendégeket, mert te vagy a házi leány. Ne légy ilyen szeles, mert az nem illik egy leányhoz. Légy egy kissé élénk, mert az ilyen puliszkát az ördög se veszi el. Ne kaczerkoddj a legénynek, mert a kaczer leány sohse megy férjhez. Légy egy kissé tetszetősebb, mert különben örök időkre leány maradsz és itt ragadsz a nyakuokon. Nos nem igaz?

CONFERENCIER (*ártatlan képpel*): Azt már igazán nem tudom.

SZEREPLŐ (*Megvetéssel*): Oh jámbor lélek. Jól mondtam az előbb, hogy maga nekem igen p-pita... S mikor azt mondtam az apámnak, hogy szüvésznő akarok lenni, tudja mit mondott? Azt mondta: Ugyan ne számárokodj.

CONFERENCIER (*félre*): Hm! hm!

gadni. Az apró, operettállamnak nevezett Szerbiát látjuk magunk előtt, hogy európai érdeklődést és rokonszenveket tud kelteni maga iránt. Európai bonyodalmakat tud támasztani az ő apró akarata. Európa csitítása becézgeti, hogy csak hagyjon föl a hangos kivánságaival, s cukrot kap a hallgatásért. Pedig mi a kivánsága? Olyasmi, mint az almatolvajé, aki napokkal előbb kiábrándozta magának, hogy mennyi almát lophat a számszéd kertjéből, de a szomszéd még idő előtt leszedi magának az almát, s az ábrándozó tolvaj emiatt elesik a maga kitervelt szerzeményétől. Ahogy ez a tolvaj káromkodhatik a felsülésen, szakasztott úgy méltatlankodik Szerbia is amiatt, hogy Boszniának a magyar korona régi jogán való visszakapcsolása miatt ő elesett a Nagyszerbország kikerekítésétől.

Ennek a tolvaj gondolatnak a kudarcza miatt fuj a háboru szele. És e tolvaj gondolat méltánylása miatt fő a feje egész Európa diplomatáinak. Bezeg a magyar állameszme legjogosabb követelményei se tudnak ennyi figyelmet és rokonszenvet kelteni Európa népeiben. Oláh, tót, horvát, meg minden egyéb nemzetség tud a mi nemzeti államra való törekvésünk ellen külföldön uszítást találni, de a magyarság ezeréves életének megbecsülésére és szeretetére odakin sehol sincs semmi jóakarata.

Bizony jobb is volna megspórolni Szerbiától a magyar s a székely vért. Mert ami vér ott esetleg ki fog hullani, az minékünk olyan veszteségünk lesz, amiért nem kapunk semmi kárpótlást a külföld jóakarataiban és részvételében.

*

A multak árnyékai.

A mult idők árnyékaiból fölidézte a képviselőház igazságügyi bizottsága a darabontormány minisztereit, s elsorolván nagyjában az ők alkotmányrontó cselekvését, elítélésüket rábizta a nemzet élő lelkiösmertére. Élő lelkiösmert? Smarrn, — mondhatta rá az öreg darabont vezér Fejérváry. Lányi Bertalan, az akkori igazságügyér pedig körülbelül gyöngye mosolylyal fogadta az általa „ugynevezett” nek gunyolt nemzeti ellenállás utolsó mérgét. Kristófi József (vagy János) belügyi darabont azonban már kolerikusán föl is nevetetett a „lelkiösmert” szóra, hogy hát az is van-e még a világon, mikor öbenne se miniszterségekor, se azután meg nem mozdult.

A többi darabont miniszterre nem is igen lehet gondolni. A feledés háttérébe kerültek, mert jelentéktelen alakok voltak, s csak úgy rángatták elő szükségből őket, mint a bábszínházak figuráit. Ilyen elfeledett alakok közül mégis fölizzsissent az egyik, hogy őt is a nemzet élő lelkiösmertének ítéletére bízták. Megerezzre e lelkiösmert sulyos bírói tekintélyét, s ez előtt a szellemi és erkölcsi világban elhelyezkedő nagy ítélőszék előtt hangosan mentegődni kezdett.

Hegedüs Ferencz volt ez, a darabontok pénzügyminisztere, ki egy rőpiratot adott mentegőzéseiéből az ország elé.

Gunyolódás és kicsinylés fogadta ezt a mentegőzést; kihagyzták a nagy lapok pikáns hírnek és siettek nagyokat ütni az elfeledett árnyékon. Pedig azt is észre kellett volna venni, hogy ez a jelentéktelen ember a nemzet lelkiösmertének ítélőszékét elismerte forumául, s e forum előtt akármi formában is, de megkezdte a vezeklését. A vezeklőt pedig inkább szánni kellene, s nem gunyolni. Mert bünbánatában van valami erkölcsi erő, mely az egykori rosszcselkedet emlékével szakítani akar, s visszavágyik a nemzeti szellem megbocsátó hangulatába.

Magunk is itt, másutt is széles ez országban sok-sok olyan ember van, aki a darabontvilágban vert gyökeret, s mégis nagy emelkedésekben, megbecsülésben lett része később. Ha gunyt szór a közvélemény még a vezeklőkre is, mért nem tudta ezeket a darabont fiókat is idejében lesujtani? Akkor örökre megdöbbentő példaadással törte volna le a hazaárulásra is kész hajlamokat. De ha ezt a példaadást igen keménynek és czélszerűtlennek találta akkoriban a közvélemény, most már elkésett vele, hogy a mult árnyékainak vezeklésén gunyolódjék.

*

Farsang vége.

Lejárt a bőkedvű farsang ideje, tánczok, maszkarék és egyéb tréfák vig napjai. Mulatoztunk a saját kedvünk okából, meg a jótékonyságból, meg a szabóipar föllendítése céljából és divatból a leginkább. Ez a kies város is kimulatla magát eléggé, volt táncbálja zártkörű és zártalan körű és minde-

nütt jól érezték magukat az emberek. Ugy is illik. Itt a vidéken legalább legyen fesztelenség, s ne a ruhák és ékszeres versenyé legyen a fő, hanem a hangulatnak a társadalmi összetartást nevelő érzése. Ez a hangulat sok enyhülést visz az egyes családok gondjai közé, nagy iskolája a fiatalok életismeretének, s finom felbresztője az öregek régi szép emlékeinek.

Valami bölcs azt is mondotta, hogy a hangulat maga az élet. Mi ugy hisszük, hogy a hangulat az élet boldogsága. Amelyik társadalmi kör, és amelyik nemzet ilyen hangulattal tud élni, annak vidámsága van a jelenben, s reménye pezsdül a jövőndőkre nézve is. A tánczok vidámsága is tehát nem az ördög játéka — ahogy régen hitték — hanem fontos társadalmi tényező.

Éppen ezért sajnálnuk kell magunkért is, a társadalmi fejlődés okából is, ha ezektől a vidámságtól az ifjuság záródik el, mint ahogy nálunk történik ujabban. Csak a kollégium tartja meg évről-évre a maga régi hagyományos diákbálját. Hajdanta pedig a katolikus gimnáziumban is voltak szépsikerű mulatságok, de ezeket közel egy évtized óta betiltotta az iskola főtanhatósága. Nagyon rosszul tette, az bizonyos.

A mulatságokban elérhető társadalmi érintkezés az ifju nevelésének olyan kiegészítő része, ami nélkül bárgyuan, félszegen lép ki az életbe. Sok züllésnek, sok reményteljes tehetség pusztulásának az útja nyílik meg azzal, hogy az egyetemre kerülő ifju a finomabb társaságokhoz fél közelíteni, mert az oda szükséges rutint nem szerezhette meg diákkori mulatságokon. Finomabb társaságok helyett lebujujokban keres szórakozást, s kétes tündérekben ismeri meg a női ideált...

Farsang végén jó lesz erről is elmélkedni azoknak, akik az ifjuság jövőjét előkészíteni hivatvák.

HIREK.

Székelyudvarhely, febr. 28.

Fafaragó tanfolyam Homoródalmáscn.

A Homoródalmáson szervezett fafaragó háziipari tanfolyam újabb bizonyítékát adja a székelynép ipari rátermetségének s az ily tanfolyamok létrevalóságának.

Alig négy hete, hogy tizenhatsz ifju székelygazdaember és legény megkezdte a fafaragás munkáját és az elért eredmény már is örömmel tölti el az egész község népét. Az a tizenhatsz fiatal székely rövid idő alatt egész kiállításra való gazdasági és háziipari eszközt készített vasszorgalommal.

A raktárhelyiségben kézvonó- és gyalupadok, szácsok, targonczák, ekék, eke-taligák, szekerek és más gazdasági és házi eszközök akkora mennyiségben vannak összehalmozva és nagyobb részt már oly precizitással és csinnal kidolgozva, hogy azok szemlélete a nagyszámu érdeklődőket a legnagyobb gyönyörrel tölti el.

A tanfolyam vezetője Kovács Ferencz nemcsak a maga kiváló szakipari képzettségének adja kézzelfogható bizonyítékát, hanem egyuttal ügyes vezető talentumának is. Rend, pontosság szorgalom uralkodik állandóan tanműhelyében. Kora reggeltől késő estig szüntelen ott sűrög-forog tanítványai körében, a szükséghez képest tanítgatva, intve buzdítva a utasítva mindeniket. Meg is látszik tanítványai a haladás napról-napra tanultságukban s gyakorlati ügyesedésükben.

A székelyföldi miniszteri kirendeltség az ily tanfolyamokkal hatalmas lendületet ad a székelység ipari fejlődésének s az által anyagi és erkölcsi megerősödésének. Elismerés érte Dorner Béla miniszteri megbízottnak, a ki lankadatlan szorgalommal s kiváló ügybuzgalommal fáradozik a tanfolyamok szervezésén s e téren már eddig is fényes sikereire hivatkozhatnak.

Erős a reményünk, hogy ily és ehhez hasonló alapozó munkájával sikerül kiépítenie a boldogulás útját, melyen a székely nép fiai önkényt és örömmel fognak visszajönni Amerikából a jövő nemzeti nagyság erős várainak kiépítésére! V.—

Áthelyezés. A pénzügyminiszter Szentpály Zsigmond pü. főbiztos — saját kérésére — Debreczenbe áthelyezte. Szentpály Zsigmondban a hivatal pontos, kötelességtudó férfit, a társadalom pedig egyik szimpatikus tagját veszíti. Saját kérésére történt áthelyezése újabb bizonyossága annak, a már egyszer szóvátett sajnálatos körülménynek, hogy a helybeli pü. igazgatóságtól a tisztviselő kikiváncokznak.

Házasság. Tompa László tb. vármegyei aljegyző Molnár Margittal márczius 11-ikén köt házasságot. (Külön értesítés helyett is.)

A jövő évi választók. Udvarhelymegye központi választmánya márczius 6-án délelőtt 11 órakor ülést fog tartani. Az ülésen azok az intézkedések kerülnek tárgyalás alá, melyek a képviselőválasztók jövő évi névjegyzékének összeállítására végett szükségesek. Ez az ülés fogja tehát kiküldeni a választójogosultak összeírását végző küldöttségeket, s ugyanez alkalommal fogják megszabni, hogy a küldöttségeknek mely időpontig kell betérjeszteniök az összeírásokat.

A hushagyókeddi estély. Kedélyes mulatság keretében vett bucsut Székelyudvarhely város társasága a farsangtól. A Nőegylet hushagyókeddi estélyén jött össze mondhatni teljes számmal, hogy vidám ötletek, fesztelen mulatozás közepette a szeretet, a jótékonyság szent ügyet szolgálja. És éppen ez az, ami ez estélynek, minden külső léhaságig menő kedélyessége daczára is komoly erkölcsi tartalmat kölcsönzött. Összejött a társaság jórésze, hogy szereplők, rendezők szeretettel teljesített fáradozását honorálja és mulasson, hogy egy másik résznek kenyér jusson. A jótékonyság, e szent cél volt, mely a társaságot összehozta, az öröm fényét gyújtotta föl a mulatók szemében, s edott derűt, jókedvet olyan mértékben, mely a mi nehezen hevülő, közönségünknek esemény számba ment. És hogy ez a kedély mindjárt a mulatság elején megnyilvánult és végig kitartott abban különösen nagy a része Burger Arthur tanárnak, ki a conferencier szerepét végezte közvetlenséggel, telve ötletességgel, páratlan humorral. Vakító ötletek, tréfa, szindarab, monológ, furulyaszó, couplé: színes kaleidoszkópba olvadt össze, melyek egyik derűtségből a másikba ragadták a közönséget, s mégis nem a szélsőségek tarka-barka színeitől kápráztak a szemek, hanem a jókedvnek egyforma verőfénye áradt szét a szinpadon, teremben és az estély hangulatos piece-eiről beszámolni; kedves, derűt hozó volt az minden részletében. Rács Rózsika szép szubtilis tilinkozása, Balázs Sándor ötletes kupléja a Conferencier szavalata, Szemlér Ferenczné végtelen sok kedvességgel előadott monológja, melyet a Conferencier irt a számára, Bocz Endre erő és táncz mutatványai, Szemlér Ferencz és a Conferencier közkívánatra előadott tréfás duettje, Tamás Ilonka, Ferenczy Lenke, Bocz Endre, Lányi Imre és Conferencier által közvetlenséggel és kedvességgel játszott parodisztikus vigjátéka, mind-mind megkapó volt szinben, hangban, fordulatban, minden jelenésben. — Az estély anyagilag is jól jövedelmezett a szegényeknek, s így a két rendező elnöknek a jutalma ebben is megvan. Az estély összes bevétel 415 korona volt, melyből 242 kor. 60 fillér maradt meg tisztán. Felülfizettek: Fábíán József, Szöllősi Samu, Teuchner Jakab 5—5 kor., Reiner F. 4 K. Burger Arthur, Persián János, Szöllősi Ödön 3—5 K. Gitta Béla, Szabady Ferenczné, Szakács Károlyné 2—2 kor., Barcsai Károly, Heitz Vilmos, Dr. Várentsik Ferenczné, Dr. Szóvnyi László 1—1 kor. Összesen 38 kor. Elismerés illeti Sükösd Miklóst, ki a termet díjmentesen engedte át a jótékony célra.

Konferenciák. A helybeli róm. kath. férfi kongregáció tagjai részére Pater Alaker István Jézustársasági áldozár márczius 3-ikától 10-ikéig naponta d. u. 6 órakor a főgimnázium nagytermében konferenciákat tart. A kongregáció elnöksége ezen konferenciákra meghívókat bocsátott ki.

Nőegyleti állérestély. A Nőegylet márczius hó 10-ikén rendezi a bójtben első állérestélyét. Az estély rendezői Dr. Egedy Biláznés és Tamás Ilonka ez estére olyan érdekes programot hoztak össze, a mely méltán tart igényt a nagy közönség érdeklődésére. Felolvasás, tréfás jelenet, énekszám stb. fogja a közönséget elmulattatni. Az estély részletes műsorát a jövő lapzámában közöljük, azonban már most felhívjuk arra a figyelmet.

Gazdakör alapítás. Dorner Béla kir. intéző közreműködése mellett Szolokmán a napokban Gazdakört alapítottak a község lakosai. Az alakuló gyűlésen 34 gazda vett részt, megállapította az alapszabályokat, s ezeket a földmivélsügyi miniszter megerősítése alá fölterjesztette.

Alpítvány szegény tanulóknak. Lőrinczi Dénes nyug. tábarnok, ki Szentábrahámon (Udvarhelymegye) telepedett le, szülőfalujából a székelykereszturi unitárius gimnáziumban tanuló szorgalmas és erkölcsös székely diákok számára 2000 koronás alapítványt tett.

Protestáns estély. A székelyudvarhelyi ref. egyházközség ma vasárnap, február 28-án d. u. 5 órakor a református kollegium tornacsarnokában tartja ez évadban hatodik egyházi estélyét. Ez alkalomra a rendezők a következő változatos és érdekes tárgysorozatot állították össze. 1. Gyülekezet éneke: XLII. zsolt. 1 vers. Mint szép hives patakra. 2 Szaval: *Dózsa Sárika*. 3. Kereszténység kebelében létrejött különböző szektákról: szabadelődést tart *Vajda Ferencz* esperes. 4. Czimbalomon játszik: *Gyertyánosy Ius*. 5. Szaval: *Derzsi Lajos* VII. reálisk. tanuló. 6. Gyülekezet ineke: Áld meg Uristen a te népedet. Ezen estélyre a belépés ingyenes. — A szives adakozás új énekes könyvek beszerzésére fog fordíthatni. Az érdeklődő közönséget ez uton is meghívják a rendezők: *Bíró Istvánné, Kassay Irénke*.

Halálozás. *Veress Sándor* életének 69 ik boldog házasságának 40-ik évében f. hó 18-ikán elhunyt Kiskadácsban. Halálát neje szül. *Simén* Emilia, ugyiszintén gyermekei, *Árpád* főgimn. tanár és *Béla* törvénytudó jegyző családjaikkal gyászolják.

Új körjegyző. A székelydobói körjegyzőségnek körülbelül már másfél év óta megüresedett helye e hó 22-én betöltődött. Dr. *Demeter Lőrincz* elnöklése mellett a körjegyzőség községeknek együttes ülése *Felcsér* Lukácsot választotta meg a 10 pályázó közül. *Felcsér* eddig Kányádon volt jegyző, s így e megválasztása folytán ott üresedett meg a jegyzőség.

A vasárnapi korcsmázás. Ismeretes dolog, hogy Udvarhelymegyének több községe elhatározta a korcsmák vasárnapi zárvaratását. E határozatokat a beadott föllebbezések ellenére is jóváhagyta a megye törvényhatósága. Az így rendelkező törvényhatósági határozatokat is többen megfellebbezték a belügyminiszterhez. Most érkezett le a belügyminisztertől az értesítés, hogy ezeket a föllebbezéseket a vasárnapi munkaszünet kérdésének törvényhozási elintézéséig függőben hagyja. Ez az ideiglenes elintézés azonban azt a következményt vonja maga után, hogy az alsó fokú és egyértelmű határozatok a miniszter döntése idejéig is végrehajthatók lesznek. Így tehát a vasárnapi korcsmazások a községek határozatai szerint legtöbb helyen kötelezővé válnak.

Fogházvizsgálók. *Ugron Ákos* főispán a folyó év tartamára most február 26-án alakította meg a fogházak vizsgálatára hivatott bizottságot. A bizottság tagjaival kinevezte: *Solyossy Endrét, Soó Gaspárt, Sándor Mózes* és *Vajda Ferenczet*.

Adomány a sétatér javára. Felkértek a következő sorok közlésére. Köszönetet mondok az Agrár-takarékpénztár Részr. t. igazgatóságának, mely a m. évi nyereségyéből 100 kor, juttatott a sétatéri alap javára. *Gotthárd* polgármester.

Műsoros estély. A helybeli Oltáregyesület, mint jeleztük, márczius hó 7-ikén vasárnap a „Budapest-szálló“ nagytermében műsoros estélyt rendez. Az estély műsora a következő: 1. Nyitány, helybeli első zenekar által. 2. Férfi quartett, előadják: *Szentpéteri Ferencz, Kádbó József, Opra Vilmos* és *Péterfi István*. 3. Melodráma. Carthágói harangok. Előadja *Frölich Ottó*, zongorán kíséri: a felesége. 4. Szabadelődést tart gróf *Mikes János*. 5. Énekel *Szabó Gáborné*. 6. Vetített képek. Magyarázza *Szabó János* hittanár. 7. Zene, a helybeli első zenekar által. Kezdeté este pont 8 órakor. — Helyárak: Oldalszék és három első sor 2 K. Zártszék 1 K. Páholy 1, 8, 9, 16. számú 4 K., a többi 6 K. Földszinti állóhely 60 fill. Deákjegy 20 fill. Karzati ülő 40 fill. Karzati álló 20 fillér.

Plebánia-javadalmak szétválasztása. Tegnap, 27-én délután a törvényhatóság egyik rég nem szereplő bizottsága ülésezett: a kongruabizottság. Az ülés Dr. *Paál Árpád* főjegyző elnöklése mellett a közelmúlt időkben alakult nyikómalomfalvi plebánia javadalmainak megállapításán tanácskozott. Az új plebánia javadalmait a szentléleki plebánia javadalmából szakították ki, s így mindkét egyházközség képzését új megszabások alá kellett venni.

Szent Antal-estély. A Szent Antal társaság folyó hó 21-én Dr. *Vass Lajosné* elnöklése, *Persian Jánosné* és *Özv. Ugron Istvánné* rendezése mellett fényesen sikerült estélyt rendezett. *Szabó Antal* bekezdő szép éneke után *Pálffy László* nagy jártassággal szép előadással szavalta *Ego — Gyónás* című költeményét. Majd *Emberly Árpád* gondolatokban gazdag magas színvonalon álló szabadelődést tartott a köteleességről. *Dobó Zoltánné* igazi művészzel játszott Liszt Ferencz 14 Rhapsodiáját. A rég nem hallott művésznő játékát valóságos tapsvi-

harral fogadta a közönség, mire még egy darabbal kedveskedett. *Amberboy Aranka* és *Bagó Mariska* egy dialogot adtak elő fiatal leányoktól ritkán hallott ügyességgel és jártassággal. Végül *Szabó Antal* „Oh áldott szüz anyánk“ című dallal zárta be a sikerült estélyt.

Veszélyben a Bethlen-utca. A Bethlen-utcai baloldali házakat komoly veszedelem fenyegeti. Az utca testen a járda mentén ugyanis az utcakarizatók bámulatos hanyagsága folytán a hó réteg olyan vastag réteget képez, hogy az udvarokból kifolyó hólét egészen visszaszorítja, s az így ott egész tavat képez, a pinczékot elöntéssel fenyegetve. Kérjük az illetékes hatóságot, hogy ez árok tisztességes kivágatása iránt haladéktalanul intézkedni sziveskedjék.

Tréfás-estély Alsósófalván. *Nagy Katalin* alsósófalvi tanítóú és *Kiss Károly* atyhai községi jegyző február hó 20-án Alsósófalva község iskola termeiben fényesen sikerült kabaré-estélyt rendeztek, a melyen Sóvidék intelligens közönségének jó része jelen volt. A közönséget 11 óráig válogatott és igen jól sikerült műsor szórakoztatta, a melynek minden egyes pontján humor és komikum huzódott végig. A szereplőket elismerés illeti. Műsor után táncz következett hol az elébb szerzett jókedv csak fokozódott, s szüntelenül tartott kivilágos virradtig. *Nagy Kató* és *Kiss Károly* rendezők kitétek magukért. A házi gazda és gazdasszony szerepét hiven betöltötték. Egyébként a rendezésben tevékeny részt vett *Alsó* és *Felsőfalva* intelligenciája is, a kik fáradságot nem ismerve, teljes erkölcsi erejükkel dolgoztak az estély sikeréért.

Új postaügynökség. Kányád községben a kereskedelemügyi miniszter által engedélyezett posta-ügynökség márczius hó 1-én megnyílik. Ezen posta-ügynökség kézbesítő kerületébe Kányád, Jásfalva és *Petek* községeket osztattak be.

A gyermek-estélyre a felülfizetéseket köszönettel nyugtázzuk: *Tamas Lajos* 5 K., *Latenák Gyula* főmérnök *Tisloc* 4 K., *Révffy Zoltán* 3 K., *Kis János* farkaski, *Bartos Mihály* atyhai plebanosok, *Kohut Nándor* építész *Vajdahunyad*, *Tamás Albert*, *Kovács János*, *Bodosi Lajos* tanárok 2—2 K., *Pék József*, *N. N.*, *Fazekas Gaspár*, *Szabó János*, *Jánossy Béla* tanárok 1—1 K. *Birkóczy Albert*, *Paschek Viktor*, *Nagy Pál*, *Soha Aladár* 40—40 fill., *N. N.* 20 fill. *Middn* a nemes bőkezűségért köszönetet szavazunk, egyuttal örömmel jelentjük, hogy még 8 szegénysorsu gyermeknek téli ruhát vettünk. Összesen tehát 22 gyermeket ruháztunk tel a mult gyermek-estély tiszta jövedelméből. A fennmaradt 30 koronát tanszerek beszerzésére fordítjuk. Köszönet a szives pártfogásért. — Husvét után még nagyobb szabásu és még szebb ünnepelet tartunk. Előre felhívjuk a n. é. közönség figyelmét. (—)

Gyűjtés a messinaiaknak. Az olaszországi földrengés szerencsétlenjei részére Székelyudvarhelyen *Gotthárd János* polgármester elnöklése mellett alakult bizottság leszámolását a napokban ejtette meg. Eszerint 1549 kor. 49 fillér gyűlt össze, melyet polgármester a postadijak levonásával a központi bizottságnak beküldött.

A jelmez-estély. A Polgári önképző- és segélyező egylet által rendezett jelmez-estélyt egy erkölcsileg, mint anyagileg elég jól sikerült. Összes bevétele 470 korona, maradvány közel 290 korona. Az estélyen felülfizettek: *Csillag József* 3 kor., *Szentpétery Károly* 1 kor., *Szentes Árpád* 1 kor., *Dénes Ferencz* 2 kor., *Fábián Ferencz* 2 kor., *Csathó Imre* 1 kor., *Becsek Aladár*, *Szóllósi Ödön* 1—1 kor., *Ferneogel Gyula* 1 kor., *N. N.* 40 fill., *Pék József* 2 kor., *Incze* 40 fill., *Ifj. Kassay Gyula* 20 fill., *Szeles Miklós* 20 fill., *Ernszt György* 20 fill., *Basa Margit* gyűjtése 1 kor. 50 fill. Fogadják érte az egylet hálás köszönetét. Továbbá egy virágáros leány gyűjtése, ki kedves csokraival 11 kor. 56 fillért és egy cigányzó, ki 1 K 99 fillért gyűjtött szintén fogadják az egylet hálás köszönetét.

Az iparfejlesztő bizottság f. hó 22-ikén *Ugron Ákos* főispán elnöklése és a bizottsági tagok élen érdeklődése mellett tartotta meg ülését, melynek kiemelkedő pontja a bizottság mult évi működéséről szóló és a kereskedelmi m. kir. miniszterhez fölterjesztendő jelentés volt. E jelentés tanúsága szerint az 1908. évi a külsőségek körülményeket tekintve — a bizottságra nézve — zaj és feltűnés nélküli, de belső eredményekben, csendes és céljutasatos törekvésekben annál gazdagabb volt. A bizottság ott, ahol a magasabb szakmabeli ipar elsajátítására való törekvést, rátermettséget, a székely ipar fejlődésére alkalmas jelenséget látott, azt erkölcsi és pénzületi támogatással buzdította. A mult évben kiutalt összes pénzületi segélyezések, ideszámítva a jelen évben az ülés napjáig teljesített kiadásokat is — mivel ezek is legnagyobb részt a mult évben beadott és csupán az időrovidsége miatt elintézés alá nem került kérések alapjának — összesen 2440 kor. 61 fillért tesznek ki. Ez összegből nagyobb arányban része-

sültek: az *Orbán Nagy* és *Tamás* cég, *Szállasy Antal*, a zalathnai kőfaragó- és kőcsiszoló ipariskola növendéke, *Filep János*, a csizmadia ipartársulat (két alkalommal) *Jakabos Miklós*, *Vizy Flóris*, *Simó Pál*, *Ifj. Márton János*, *Vizhányó Károly*, *Balázs Mihály*, *Balázs Károly*, *Bogyor Gábor*, *Tóth Márton*, *Szentes M. Kiss J. stb.* A *Tompa László* tb. vármegyei aljegyző, az iparfejlesztő bizottság előadója által részletesen kidolgozott jelentés széles körvonalakban előretekintést nyújt a jövőbe is. Miután viszonyaink, gazdasági fejlődésünk iránya, a nép rátermettsége folytán a segélyezésre szoruló iparágak közül ezidőszent a szövőipar vonja magára legnagyobb a figyelmet: a bizottság 1909. évi munkássága — a minden iparágra kiterjedő segélyezésen kívül előreláthatólag erre fog a legfontosabb hatást gyakorolni. Közlebből is meghatározva: főképpen két nagyobb jelentőségű akció domborítja ki a bizottság munkaprogramjának ezt az irányát, a homoródalmási gyapju feldolgozó és pokróczkészítő műhelyberendezés támogatása és a nagyméretű szövőszekek meghonosítása és a nép körében való megkedveltetése. A megyékben eddig használt szövőszekek főhátránya a munkának az eredményhez viszonyított szaporátlanúsága volt. Mindez a nagyobb méretű és némileg eltérő szerkezetű szövőszekek mellett elenyésznek, ezekkel aránylag nem nagyobb munkával sokkal több termelés érhető el, s így főképpen anyagilag, ez iparág föllendítése szempontjából járna nagy jelentőséggel a szövőszekek megkedveltetése és elterjesztése. E célra a bizottság egyelőre mintának néhány ilyen szövőszecket szerezne be, melynek használatát alkalmas módon szélesebb körben is megismerttetné. Mindez természetesen, első sorban az 1909. évre megadandó államszegély nagyságától függ. A terv életrevaló és megvalósíthatása esetén kedvező hatása érezhető lesz.

A villamos-üzemvezetőség figyelmébe. A következő sorok közlésére kértek: A villamos árammérőket egyes házaknál oly magasra rakták fel a szerelők, hogy a fogyasztást jelző számokat nemcsak hogy a földről, hanem még a székről sem lehet leolvasni. Ezen helyeken aztán, mikor a hónap végén az üzemvezetőség megbizottja az óra leolvasása végett megjelenik, mindig egy létrát, vagy ha az nincs, egy ládat vagy ennek hiányában egy asztalt kell rendelkezésére bocsátani, hogy a számokat megláthassa. Ez így nincsen rendjén. Mert mivel kárpótol minket a Ganz-gyar azért, hogy a butorzatunkat rongálja? Semmivel. S elvégre is a társaság érdeke a fogyasztást ellenőrizni, nem pedig a miénk s mi ép úgy nem vagyunk kötelesek semmit sem adni ingyen a társaságnak, mint a hogyan az sem ad nekünk pénz nélkül semmit. Hordozzon az az ember magával egy létrát és olvassa le annak segítségével az áramfogyasztást, mert arra senkit sem lehet kötelezni, hogy az üzemvezetőség számára egy külön létrát, vagy külön asztalt tartson állandóan.

Mulatság Lövétén. A következő sorokat vettük. Lövétén a tanítótestület rendezésében jótékony célra szini előadással egybekötött táncestetély zajlott le f. hó 14-én. *Tóth Ede* színműve a „Toloucz“ került színpadra kerekded összhangzó előadásban. A műkedvelők valamennyije sürű és zajos tetszésnyilvánítást is váltott ki a közönség köréből. *Bodosi Antalné* *Krizsa* szerepében élethű játékkal az érdeklődést mindvégig ébren tartotta. *Ördög Sárát* *Asztalosné Bernád Ilona* adta helyesen. *Angyal Liszkrét* *Lázár Mariska* alakította vonzó ügyességgel. Nehéz, de hálás szerepét nagy szeretettel odaadó gondossággal játszotta meg minden ízében. *Sata Juliska*, *Kiss Rózsika* és *Czakó Annuska* a 3 zsidóleány nagy ügyességgel játszották. *Mrawcsák Johann* vándorlegény szerepében kiváló alakítást nyújtott s állandó derűségben tartotta a közönséget. Egyébként a többi férfiszereplők is mind szép sikerrel oldották meg feladatukat. Előadás után tánczra perdült a közelből is szép számban összesereglett előkellőség aprajánagyja. Az estély fényes erkölcsi sikere mellett az anyagi haszon sem ad éppn panasza okot. Az estély a fosztelen jókedv és bensőséges együttérzés jegyében zajlott le, ami örvendetes jele annak, hogy azok a korlátok, melyeket a lövétéi közéletben jóideig pusztított torzsalkodások szíveszettségükben emeltek, immár ledültek s ezzel az áldásos munka meggyéje felé a közeledő lépés megtörtént. — Az estély 145 K. tiszta jövedelméhez felülfizetéssel hozzájárultak: *Péter János* pleb. 5 K. 40 fill., *Elekes Nándor* kjegyző 2 K. 40 fill., *Konrád Antal* 2 K., *Plát József* 1 K., *Harai őrmester* 1 K., *Szabó őrsvezető* 1 K. 40 fill., *David Jakab* 1 K., *Asztalos őrmester*, *Márkus Sándor*, *Zsigmond Márton*, *Berkecziné*, *Lukács*, *Sztojka*, *Ferencz Lajos*, *Kassai*, *Marton István*, *Tuzson János* 40—40 fillérrel, amiért ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

Megmérgezett farkasok. Sükő község előjáróságának jelentése szerint f. hó 20-ikára virradolag hat farkas Sükőben járt s a község közelében lefektetett mérgezett húst felfalták. Az ordások közül egy nyomban el is esett, azonban társai mint erre a jelekből következtetni lehet, ezt is megették és eltávoztak az erdőbe. Csaknem bizonyos, hogy így a többi vadállat is megmérgezte magát. Figyelmezteti ennél fogva a községi előjáróság a közönséget, hogy ha az elhullott farkasokat valaki megtalálná, teyen jelentést és a húst nehogy használatra eltegye.

Közönségköréből.

Az új román. kath. főgimnázium.

Tekts. Szerkesztő Ur!

B. lapjának múlt vasárnapi számában fenti szímmel megjelent közleményre megvan nekünk is „méltánytalan tulkövetelőknek“ mint érdekelteknek a megunk kritikánk. E rovat minket magasabb ajánlattevőket úgy örökít meg mint rossz számító tulkövetelők, legyen vigasz nekünk, hogy a bünt mindnyáján elköveltük és ez a bűn a Spáda és Király-féle ajánlatra is kiterjed, így az a szappan, mely az ő dicsőségére szerepelt mos. [minket akar bemázolni.

Boldog isten tudja mióta nevezhették el tulkövetelésnek azt, ha valaki verseny ajánlaton pályázni mer s a horribilis ezeket úgy hánytorgatják, hogy az alatta meledgő is e bűnbe bele esett.

A párhuzam nem helyesen van összeháttva, hol halgat mint a csuka, hol meg közlékeny, mint Bodóné. Így válik bűnű, hogy mi érdekelt udvarhelyiek mertük pályázni, hogy megdöntsünk egy lehető monopoliumot, a mi határainkon, mert ez a város más városért él a nagyvárosok gyarmata.

Lele rajta annak, ki oly párhuzamot von köztünk s a helyi érdekek kívül levők közé, a mi nekünk oktan és méltánytalan sérelem; az utóbbinak pedig meg nem szolgált hárja a kerekére, avagy esetleg szerencseny takaró.

A feldicsért ajánlat nyertes boldog ember, neki az ostora a nyelén csattan csapó nélkül, pedig nem igaz, hogy ő a legolcsóbb ajánlattevő. Valóban hiteles volna az, a mit hangba, betűkbe és számokba leirtak volna? Mi e hitelességet kereken tagadni merjük. A mi ajánlatunk pl. -nem 57395 kor. hanem 55673; az az előbbinél az ezek kövérebbek.

Az sem hiteles hogy a fapadozatba Spáda ur 8635 kor.-ja a legolcsóbb, ennél is ezekkel olcsóbb az 5248. Azonban a bölcsen halgató csuka ezt nem emlegeti, minek? de emlegeti a párhuzamot a 8635 szembe az udvarhelyi rovására a 10405. Így a fapadozatnál a méltányos szép szöve megér 3400 kor.-át.

Ugyan, ugyan? ki érti? mi nem, lehet hogy ő érti, hogy neki jutott ki az a dicsőség, hogy a magas Statuson méltányosságot gyakorolhat; mi ilyen csak várni tudtunk volna de előre adni alig. Ő meg tehetne, hisz írva van. Furán hangzik, de megtörtént még mielőtt egy kapavágást tett volna. Mi meg udvarhelyiek rosszul számító tulkövetelők lettünk s pont.

Hamozzon ki a szavakból és szavak közül ki a mit akar. Az a méltányos ajánlat csallhatatlan.

A hirrovat olvasó közönség nem igen firtatja a hogyan, a belső lényegét, honnan tudhatná azt, hogy a verseny ajánlat tengelye kötött határon, avagy rizikon forog-c. Ám mi érdekelt szakemberek igen jól tudjuk, hogy ez a monumentális épület terv részletrajz nélkül ha akarom csapda, ha akarom arany kapu; hogy a méltányosnak melyik jut azt előre ki tudhatja.

Az azonban azt már fel lehet fogni, hogy minden ajánlat számokon nyugszik s a mi számjaink is lehetnek ép oly jó hizseműek, mint az a bizonyos méltányos ajánlat.

A kit előre méltányolnak az bizonyosan menybe jut; de az is meglehet, hogy szárnyak nélkül a legvégén is hasra eshetik, akkorra, mi tulkövetelő mi-voltunk, ha nem is méltányos, de helyes lehet. Elvégre is a magas Status nincs rászorulva előzetes méltányos vállalkozói gyakorlatokra, ellenkezőleg ha életre kel ezt ő fogja gyakorolni.

Arról már szó ne essék senki rovására, hogy szépen mellőlki a legérdekeltőbb iparosságot. Az a baleset máshol is megtörténhet, hogy előlegezett dicséret nélkül is vesznek vele egy jó vagy rossz körakás, mely 10 év múlva felét éri meg, de az a pénz akkor többet ér. O tulipán, te bűvös virág, Kolozsváron még egzisztálsz! Szépen meg kell az udvarhelyieknek dicsérni, hogy itthon meg ne penészedjen valahogy s vele és általa itt is tul is megbízhatóságunkról levának egy darabot s a csonkán, bémán levő iparától elvárják, hogy a beczeitüket fözze le. Pedig minden városnak olyan az ipara, a milyent érdemel.

Azért kérjük szeretettel Szerkesztő ur azt a két jelzőt, hogy erőtlensüks idejében, ha nem is a mi érdekünkben, hát a város érdekében. Végre is bele számítva Dragomán urat is, annyian nem tévedhetünk, hogy tulhajtunk méltányosságból. Hisz ő is 4532 koronájával maga 100 koronával „tulkövetelő“ s az üveg feléhez utólagos rajz sem kell, lévén az üveg sik felülettel négyoszög méterrel kimeríthető ennek is $\frac{3}{4}$ része a magyar határon is tul röpül s az az ezer korona a fél millióból Udvarhelynek falatnak elég sovany.

Azok a horribilis ezrek lehetek volna mérsékelhető is és bizonyára az ide való nagy boldogság között elfértek volna. Azt az ezer koronát is véletlenül fogta.

Igy Spáda és Király méltányos; de honnan vették őket ezt? A verseny muskálat pontjai: 23. Mól L. pályázott ebből 22-re sőt van melyre egyedül áll. Talán azért kapott méltányosságból egyetlen egyet a kályhás munkát a 22-ből. Ez neki is elég uti költségül máskor ne pályázzon. Spáda és K. a 23-ból 12-re pályázott a méltányosságból egy kivételével abból kerül ki a mire nem pályázott. De akkor mért nem dicsérik azokat helyette. Bizony korai a gáncs de még korábbi a dicséret. Tisztelettel

Vizi Floris, asztalos mester.

Aborvizekartell a maga valóságában.

Székelyudvarhely, feb. 24.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Annyit irnak lapjaink a borvíz kartellról s mind csak a nagy közönséget látják és mondják kiszarolt és becsapott; hogyha a felsrófolt magas árakat fenntartsák s fenntarthassák, az Ásvány víz forgalmi és kiviteli r. társaság cím alatt alakult modern kalozok, üzleti kalozok a duplájára és triplájára fel-emelt borvíz árakat; de magáról az igazán becsapott ásvány víz források tulajdonosai és bérlőiről nem szól egyik közlemény sem, holott ők az igazi becsapottak s ők a valódi áldozatok *legelső sorban*.

Én szerencsémre nem tartozom ezek közé; de azért sorsuk annyira érdekel, hogy szükségesnek tartottam az ők védelmére, mert ezért ők is hibázhatnak, elmondani bizalmason egyetmást.

Én az alábbiakat valódiságáért, Örkkel szemben felelősséget vállalok; de mivel érdekeltségem valódhatnak meg, nem ohajtom, sőt eleve is tiltakozom ellene, hogy nevem, mind ezeknek a közleményeknek forrása, bármely irányban megemlítsék, bárkivel is szemben. Én azt hiszem, hogy az alábbiak közlésével az igazságot, ásvány víz tulajdonos és bérlő társaim, ezekkel együtt pedig a közönség érdekeit szolgálom, tól minden más gondolatól.

Ismerem én a magyar szovanimusunk sajnos nagyon is ürességét, a felkapott jelszavak, közügyek iránti lelkesültségünk szalma lángját s biztosan megjósolhatom, hogy ezek a mostani nagyhangu bojkott mozgalmak, határozatok: csak ideig-óráig tartanak s az elolvadó nagy hólével az is eluszik a feledékenység, vagy feledés nagy tengerebe. A mint kitavasodik s szomszjas lesz a gége, maga a nagy közönség fogja kényseríteni a vendéglősöket, hogy beszerezze a kartelles vizet is, ugy a hogyan kapják és megfizetik egy pár krajczárral drágábban, mint eddig. Itt a vesztesek a vendéglősök lesznek, kik nem fognak éppen oly sokat nyerni minden üveg vízen, mint eddig. És azután minden rendben lesz. A rosszul elnevezett kartell zsebre rak egy óriási jövedelmet, nagy szomorúságára az ásvány víz tulajdonosok és bérlőknek. Nem számíthatok nagyobb forgalomra, a nagyobb távolság miatt sem nagyon, mert hogyha én olcsóbban adom is, megdrágítja a fuvar. Azután meg a ki milyen ásvány vizet szokott inni és így azt megszokta, az azt egy pár krajczárért el nem hagyja, mert nékie csak az a pár krajczárja fáj és nem a másé is, melyek együtt nőnek csak oly nagyra.

Becsapattak az ásvány víz forrás tulajdonosok és bérlők, mert:

1. Ők csak a vizet adták el, a forrásnál meghatározott ártért és nem üvegestől egyszerre. Kapnak pedig így egy literes üveg vízért, bedugaszolva, zinnkupakolva s czimkézve 5 fillért, sőt olyanok is vannak, kik az egyezséget vezető ur állítása szerint, csak 3 fillért kapnak. Ezért nemcsak a vizet, dugót, zinnkupakot, czimkét adnak; de a munkán kívül, tisztogatáson, csomagoláson kívül... még a vizet is! Mi van itten megfizetve... semmi és még is mindeu, mert nem kapnak ők semmivel sem többet. Fuvarozásért a legközelebbi vasuti állomásig kapnak 2-3 fillért.

Igy áll nékiek egy liter víz 5-7 fillérbe. De ha 8-9 be is állana, ők a legolcsóbbat 15 fillérbe adják. Ez is azonban, csak persze ott ilyen olcsó, a hol nincsen reá vasuti költség. Ott mindjárt 16-20 fillér, illetőleg még több, a víz minősége szerint és keresettsége szerint.

2. Üveget nem adhatnak hozzá, mert azokat a r. t. adja, melyen ők megint csak külön nyerne, minden üvegen 2-3, sőt mivel nagyban veszik 4 krajczárt is, persze csak azon üvegeken, a melyeket nem adnak vissza, eltörlik, elvesz s a vevőnél marad. A melyiket vissza adják, azoknál újból nyer 2 fillért legkevesebbet, mert csak ugy veszi vissza. Ezzel szemben ajánl a nagy raktárosoknak, kik a helyiségeket is kell hogy adják s fizessék, üvegenként 2 fillért. Hogy mily horribilis így a nyereségök, az kiszámíthatatlan.

3. Kíeheztetni ezen r. társaságot nem lehet egy könnyen, mert hiszen ők oly bagatellért vették meg a vizeket, hogy az áhhetetlennek tetszik mindenki előtt, meddig ez így van, mint fent irtam. Most már hogy éheztessek ki a bojkottal? Ők tiz évre vették ki a forrásokat, de egy éven belül felmondhatnak mindazoknak, a kiknek akarnak. Kötelezték ők magokat, hogy az ásvány víz források tulajdonosai és bérlőinek üzleti könyveikbe kimutatott 100000- bi s 500000 palaczk vizet átvesznek a fenti árba, 3-5 fillérbe s ha át nem vennék is kifizetik azt a mennyiséget.

Igy állván a dolgot, hol lehet őket kiböjtölni s az árak liberalizására szorítani bojkottal?

Ők csak bevetik a nagy közönség és a hirlapok erőlködését. Hiszen hogyha nekik úgy tetszik nem adnak senkinek egy csepp vizet sem s akkor sem kerül nékiek ez a tréfa évenként 100000 koronájukba. Ha azonban csak egyharmadrész annyi vizet eladnak, nincsen nékiek károk, mert hiszen nékiek nem is az így bérbe vett vizek forgalmának az emelése a célja, hanem más, a borszéki üveg hutának felállítására és a Borszéki víz árának és forgalmának az emelése.

4. Fekete Mór a Borszéki fürdőnek a bérlője a lelke és vezető Gaeft-Mayerje, ennek az üzletnek a szervezője és vezető lelke, ki erre a mintát Amerikából hozta személyes tapasztalatai alapján s a me-

lyet már ki is próbált a Borszéki víz bérleténél, hol az átvételkor egyszerre a duplájára emelte fel a víz árát és azzal megfosztotta a székely fuvarosokat a keresetüktől. Ott nagyon jól bevállott s azért kapott egyszerre ily vérszeme, hogy egész Erdély ásvány vizeit lefoglalja s első sorban a vendéglősöket, kereskedőket, ismét eladókat s azután és azok által a nagy közönséget megszarcolja, kiuzsorozza s ezzel zsebre vágjon egy pár pénz sovár üzlet ember, kiknek feje már is, a közügyek terénni működéséért, közgazdasági tevékenységeért királyi tanácsosi címmel tüntettetett ki, zsebre vágjanak egy pár millió koronácskát.

5. Fekete ur átvette a Borszéki fürdővel az üveg hutát is, melyben az addig ottan vezér szerepet betöltő gergyói születésű gépész mérnököt egy cseh üveg előmunkással helyettesítette, ki rövid idő alatt a gyárat tönkre tette, kéményeit, ami fő az üvegyáraknál, tönkre tette, nőtott annak újra építésekor a Siemens rendszerre a községnak 60000 forintjába került. Azt kell mostan újra építtetni s ez az egyik indok, hogy az ásvány víz forrásokat össze-szedte s magához egy pár nagyratörő embert maga mellé véve, megalakította az ásvány víz forgalmi és kiviteli társaságot és a Borszéki üvegyár részvénytársaságot, a melynek az előbbivel biztosítsa a nagyobb forgalmat s bizonyosan mint nagy hazafiai cselekedet, kap a magas koronkenti kormányoktól nem csak ordot címet, hanem subvencziót, de azt mostan felépített az ásvány víz tulajdonosok, bérlők, vendéglősök, kereskedők és a nagy közönségtől kiuzsoro-zandó összeggel s azután nemcsak a vizet, de az üveget is ugy adja, a hogy akarja, mert a hazafias mozgalommal lábra kapott magyar üvegyáraink mind kartellbe léptek a cseh, Unicy-bankkal, mint a cseh és osztrák üvegyárak egyesített kartellirozottak vezetőjével. Így ott is, azok is felsrófolták az üvegek árait, ugy hogy a kartellbe nem lépett ásvány víz tulajdonosai és bérlői, vagy az esetleg ezután felfedezendő és forgalomba hozandó vizek tulajdonosai két malomkő közé kerülünk, már csak az üvegekkel is, mert a kartellirozott üvegyárak már mostan is azzal fenyegetőznek, hogyha magasra felsrófolt árakat elfogadva, mostan megrendelésinket meg nem tesszük, akkor későbbre nem tudnak szállítani. A borszéki meg nem fog másnak adni, mint csak a vele kartellbe levő forrásoknak s bár ha csak azokat elláthassa.

Folyt. köv.

KÖZGAZDASÁG.

Az Agrár takarékpénztár részvénytársaság Marosvásárhely, mely a magyar vidéki pénzüntézetek között a legelsők közé tartozik, folyó évi február 21-én tartotta meg XII ik rendes közgyűlését báró Kemény Ákos elnöklete alatt Marosvásárhely. Az 1908-ik évi zárszámadás, az igazgatósági és felügyelő bizottság jelentésével együtt örövendetes tudomásul vétetvén a közgyűlés elfogadta a 19162-71 K nyereség felosztására vonatkozó javaslatot, mely szerint kiutatlatott: 7% osztalék fejében 105000 K, minél fogva február 22-ikétől kezdve az osztalék szelvények 14 koronájával fignak beváltani. Tartalékba helyzetetett 40080 45 K. Nyugdijalapba 5000 K. Szabályszerű dotációkra 24 44 80 K. Köz és jótékony célokra 3000 K, és ezen kívül a delolaszországi földrengés károsultjainak 300 K, továbbá az ajkai és resincai bányakatasztrófák áldozatainak 100-100 K. A fenmaradó 16431 46 K az 1909-ik üzletév javára áthozatik. A zárszámadás tanuságot tesz az intézet nagyarányú üzleti tevékenységéről. Kihelyezési meghaladják a 18 millió K. t és az 1500000 K befizetett részvénytőke mellett még 418774-63 K tartalék és 99696-16 K nyugdijalappal rendelkezik. Az 1908 ik évi összforgalom pedig 547 millió koronára rugott. A közgyűlés az Igazgatóságnak és különösen Tauszik B. Hugó kir. tanácsos vezérgazgatónak, továbbá a felügyelő bizottságnak és az összes tisztviselőknek odaadó és sikerdus működésükért elismerést nyilvánítva a felmentvényt egyhangulag megadta. Az Igazgatóságból kilépő báró Kemény Ákos, dr. Bernády György, Fábry Samu, báró Kemény Kálmán és Sándor János, valamint a felügyelő bizottságba Deák Lajos, Dániel Ferencz, Fekete Jakab, Schwartz Zsigmond, Sándor Kálmán és Szathmáry Gyula egyhangulag újra megválasztattak.

Kiadja: Becsér D. Fia könyvnyomdája.

Eladó házasságok. Székelyudvarhely Szentimre-utczában a 33. sz. alatti lakó házasságok, 3 szoba, konyha, pincze és gazdasági csür eladó. Értekezhetni BARRA LAJOS községi jegyzővel Homoródmáson.

Kiadó lakás. Bathori-utca 10. szám alatt levő emeleti lakás kiadó. Értekezhetni lehet Kossuth-utca 13. sz. alatt.

Vedjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és újszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Sz. 615—1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi hogy az oklándi kir. járásbírósnak 1908. évi 403/1. számú végzése következtében Dr. Papp Ferencz ügyvéd által képviselt Kolombán Mozes Lőrinczé olaszteleki lakos javára 8000 K s jár. erejéig 1908. évi november hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1400 kor becsült következő ingóságok, u. m.: 2 cséplőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 403/2 számú végzése folytán 8000 kor. tőkekövetelés ennek 1908. évi november 19 napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltóidj és eddig összesen 268 kor. 76 fillérben bíróságon már megállapított költségek erejéig, Olaszteleken, alpereseknél leendő megtartására 1909. évi márczius hó 5-ik napjának d. e. 10 órája határidővel kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel o y megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-c 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le felü foglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik Kelt Oklánd, 1909. évi február hó 16-án.

Pollák Ignác, kir. jbir. végrh.

Árlejtési hirdetmény.

Székelyderzs község (Udvarhelyvármegye) tizenkilencezer korónás költségvetéssel, az építendő körjegyzői lak és község házára 1909. márczius 13-iki határidővel árlejtést hirdet.

Az árlejtés megtartására 1909. márczius 13-án délelőtt 10 óráját tüzzük ki a körjegyző irodában.

Árlejtési feltételek, tervrajz és költségvetés a körjegyzői irodában bármikor megtekinthetők. Bánatpénzül 5% teendő le készpénzben, vagy értékpapirban.

Székelyderzs, 1909. február 22.

Ifj. Toró Dániel,
községi bíró.

Koncz János,
körjegyző.

TRISKA J.
Erdély első zongora nagy raktára
KOLOZSVAR.

Ajánlja híres bel- és külföldi cézgek-től eredeti zongoráit, piánoit, saját gyártmányu czimbalmait és ujonnan berendezett hangoló és javító műhelyét, melyben használhatatlan, régi zongorák a technika legújabb vívmányai alkalmazásával javíttatnak szakszerűen.

gyorsan és pontosan.
Telefonsz. 419. Olcsó bérlet.
Részletfizetésre is!
Tíz évi jótállás!

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy székszorulásban szenvedett s ebből kito yólag gyomorégése, gyomorfa'dalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elbizott. kénytelen volt az undorító ízű keveréket, pillulákat, teákat vagy kesetűvizet használni. melyeket igen gyakran g, omra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.

Most szükségtelen magát sanyargatni, mert az
Inda-czukorka

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező has-haitó és gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha evés előtt megeszik 1 vagy 2 darabka Inda-czukrot akkor bármily erős székrekedése is v-n, azt görcsök és erőlködési fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy két óra alatt megszünteti. Ha pedig evés után beve z 1 darabka Inda-czukrot, akkor gyomra kitűnően fog emészteni s étvégya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulás sohasem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbőfögést érez, 1 darabka Inda-czukor azonnal megszünteti azt. Azok, kik túlságosan el-hízta k és karcsubbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-czukorkát s rövid idő alatt tá-pasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda-czukor a legjobb gyomorszabályozó. Minthogy pedig egészségünk alap-ját a gyomor rendes működése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket és italokat s azokat megemésztve vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk allandóan Inda-czukorkát s akkor gyomru k mindig rendben lesz.

KAPHATÓ MÍDENÜTT!
Ára 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér.
Készíti: **Balázsovich Sándor** sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszer-tára és székelyföldi gyógyszertermékeket feldő'göző szaklaborato-riuma, **Sepsiszentgyörgy.**
Központi raktár: Budapest, VIII., József-utca 35 - 37.

A készlet gyorsab eladhatása miatt

Caspari Frigyes és Társai
Medgyes. (Nagyküküllőm.)
FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cik-keiket, u. m.: magonc, kőmagu és csontra gyűölcsfakat, pöszméte és ribiszke cser-jéket, málnákat, földi epret, diszcserejéket, gyömölcsfa vadonc, zokat, sövénynek valót, tülevelű fakát, rózsafakat, stb
Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Deák Ferencz-tér 10. szám alatt
levő ház **eladó,** vagy **kiadó.**
Felvilágosítást ad: Szabó Albert kir. közjegyző, Budapest, VIII., Múzeum-körut 2. szám.

Figyelem!!

Szülőotványt, szülő-
vesszőt ne rendeljen
addig, míg tőlem ár-
jegyzéket nem kér!
Gyökeres oltványok
ezre 140 K. Delaware
* ezre 100 korona. *

Czim: **Szigyártó Nagy Mihály,**
FELSŐSEGESD, Somogy megye.

Olajon készített a gyenge levesbe.

Maggi Gyula és Társa.
iroda: WIEN VI/I. Gyár: BREGENZ

Legjobb
szépitőszert!
Hölgyek
részére
nélkülözhe-
tetlen!

A szépség
elérésére, tökéletesi-
tésére és fentartá-
sára

legkitűnőbb és legbizto-
sabb vegytiszta, sem
higanyt, sem ólmot
nem tartalmazó, tel-
jesen ártalmatlan
zsírmentes készit-
mény a

**Földes-
tele
MARGIT
-CRÈME**

Ezen világhírű arczke-
nőcs eltá-
volit szeplőt,
májfoltot, pat-
tanást, mitesz-
szert és más
minden bőrbajt,
rénczokat, himlő-
helyeket is, az a' czot
simává és üdévé teszi.
Ára: kis tégely 1 k., nagy
2 k., Margit hölgypor (3-fele
szinben) 1.20 k., Margit-szap
pan 70 fill., Margit fogpép 1
kor., Margit arcvíz 1 kor.
Postán utánvéttel vagy a pénz elő-
leges beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen gyógyszer, Arad.
Kapható Székelyudvarhelyen:
Koncz Armin, Sóymossy János,
Székelykeresztúron Baumgartner
János gyógyszerészeknél.

**Csodás,
gyors és
biztos hatása**
Törv. védve.
**Óvakodjunk
utánzatoktól!**

**Mosást,
vasalást, fe-
hérnemű var-
rást elvállal
őzv. Örendi
Dánielné**
Szentimre u. 44

Sirolin
Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszün-
teti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“
Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárak-
ban — Ára üvegenként 4.— korona.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a

PORTLAND CEMENTGYÁR BRASSÓ

Itt helyben kapható **RÖSTLER** és **GÁBOR** cégénél.